

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 21Csp/42/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220202701
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anikó Aibeková
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2023:2220202701.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní vedenom sudkyňou Mgr. Anikó Aibekovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtna 48, Bratislava, proti žalovaným: 1/ U. Q., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, 2/ W. Q.W., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX/XX, I. Z., zastúpená splnomocnenou zástupkyňou: U. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. T. XXX/XX, R., o zaplatenie 1.868,63 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Konanie sa voči žalovanému 1/ zastavuje.
- II. Žaloba sa zamietá.
- III. Konanie sa o vzájomnej žalobe žalovanej 2/ zastavuje.
- IV. Žalovaná 2/ má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca (Všeobecná úverová banka, a.s.) sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 28.07.2020 domáhal od žalovaných zaplatenia istiny 1.868,63 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne z tejto sumy od 29.12.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Pôvodný žalobca v žalobe tvrdil, že so žalovanými uzatvorili dňa 16.06.2011 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXX / V., na základe ktorej im pôvodný žalobca poskytol účelovú pôžičku vo výške 5.000,- Eur. Podľa predmetnej zmluvy mali žalovaní splácať pôžičku vo výške 8.678,40 Eur. Do podania žaloby uhradili sumu 6.629,40 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaní porušili svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, pôvodný žalobca listom zo dňa 26.10.2017 - predžalobná upomienka, vyzval žalovaných k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovaným dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní a súčasne ich upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, pôvodný žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaní ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradili, preto pôvodný žalobca dňa 19.12.2017 úver zosplatiť, o čom boli žalovaní listom zo dňa 23.12.2017 informovaní. Celkový dlh žalovaných ku dňu podania žaloby predstavoval sumu 1.868,63 Eur. Pôvodný žalobca si uplatnil zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, keďže oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde bežná doba doručenia je 5 dní. Zmluvnú pokutu v sume 214,32 Eur si pôvodný žalobca neuplatnil.

3. Pôvodný žalobca k žalobe priložil nasledovné listinné dôkazy: notárska zápisnica N 3283/2017, NZ 54215/2017, NCRIs 55029/2017, príloha 1 projektu - opis rozdelenia majetku a záväzkov, Žiadosť o

zmluva o poskytnutí účelovej pôžičky zo dňa 16.06.2011, Podmienky k zmluve o poskytnutí účelovej pôžičky, Predžalobná upomienka zo dňa 26.10.2017, Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 23.12.2017, ftc. doručeny, prehľad splátok a úhrad, Všeobecné obchodné podmienky.

4. Žalovaní v ich (samostatných) vyjadreniach doručených súdu dňa 07.12.2023 uviedli, že nesúhlasia so žalovanou pohľadávkou čo do dôvodu i výšky a popreli všetky skutkové tvrdenia uvádzané pôvodným žalobcom. Mali za to, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, pričom zmluva z dôvodu, že neobsahuje všetky náležitosti sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá má charakter vopred pripravenej formulárovej zmluvy, ktorú veriteľ opakovane uzatvára a používa vo vzťahu k neurčitému okruhu spotrebiteľov a ktorej obsah nemá spotrebiteľ možnosť ovplyvniť. V úverovej zmluve absentuje údaj týkajúci sa výšky, počtu a termínov splátok istiny a iných poplatkov, pričom tento údaj musí byť uvedený presne, správne, zrozumiteľne a priamo v zmluve alebo v splátkovom kalendári. Splátkový kalendár však bol doručený až po podpise zmluvy dodatočne poštou. Ďalej v úverovej zmluve absentuje určenie doby trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru, t.j. deň, mesiac a rok, ako aj adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Ďalej poukázali na to, že výška ročnej úrokovej sadzby podstatne prevyšovala odplatu podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Celková výška fixnej ročnej úrokovej sadzby v zmluve predstavuje úrok 15,81 % ročne, pričom podľa štatistík Národnej banky Slovenska v čase uzatvorenia zmluvy bola najvyššia možná prípustná výška ročného úroku pre uvedený zmluvný typ 13,52 %. Dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľná zmluvná podmienka, pričom žalovaní ako spotrebiteľia nemali možnosť ovplyvniť a vyjednať si túto zmluvnú podmienku. V zmluve sa ďalej nachádza vyhlásenie klienta ako spotrebiteľa, že sa oboznámil s obchodnými podmienkami, cenníkom, štandardnou úrokovou sadzbou, sankčnou úrokovou sadzbou, čím veriteľ de facto prenáša dôkazné bremeno v otázke skutočného a riadneho oboznámenia sa s uvedenými podmienkami. V časti 13. bod 13.2 obchodných podmienok k zmluve o poskytnutí účelovej pôžičky sa písomnosti zaslané poštou považujú za doručené piatym dňom po dni, keď bola písomnosť podľa údajov Spoločnosti daná na poštovú prepravu, pričom táto zmluvná podmienka je spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Ustanovenia v zmluvných podmienkach sú nečitateľné resp. okom ťažko čitateľné, čo žalovaní považovali zo strany žalobcu za konanie v rozpore s dobrými mravmi. Porušenie povinnosti dodávateľa používať dostatočne veľký text v zmluvách a súvisiacich obchodných dokumentoch zákon trestá neplatnosťou celej zmluvy. V takom prípade ide o tzv. absolútnu neplatnosť zmluvy zo zákona. V prípade, že veriteľ prijal plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok, ako i v rozpore so skutočnosťou, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov, je možné žiadať o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 1.629,40 Eur.

5. Pôvodný žalobca v replike doručenej súdu dňa 12.01.2021 uviedol, že uzatvorená zmluva aj s poukazom na výrok rozsudku Súdneho dvora EÚ (tretia komora) zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15 obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti. Pôvodný žalobca vo vzťahu k náležitosti rozpisu splátok odkázal na aktuálne uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22.02.2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017, kde je jednoznačne konštatované, že zmluva nemusí obsahovať rozpis splátok na istinu, úroky a poplatky. Vo vzťahu k preukázaniu náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. odkázal aj na výrok rozsudku Súdneho dvora EÚ (tretia komora) zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15, kde sa uvádza, že Zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Uvedené je možné doplniť aj o súčasnú právnu úpravu v zákone č. 129/2010 Z. z., z ktorého vyplýva, že je postačujúce, ak rozpis jednotlivých položiek každej splátky sa uvádza v amortizačnej tabuľke, ktorá nie je automaticky súčasťou každej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a povinnosť ju vydať má veriteľ na základe žiadosti dlžníka/spotrebiteľa. Vo vzťahu k uvedeniu adresy predávajúceho, kde môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu pôvodný žalobca uviedol, že adresa je uvádzaná na podpisovej strane zmluvy a teda táto náležitosť je jednoznačne splnená. Vo vzťahu k existencii náležitosti podľa § 9 ods. písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch poukázal na výrok rozsudku Súdneho dvora EÚ (tretia komora) zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15. Termín konečnej splatnosti je priamo uvedený v uzatvorenej zmluve pričom v spojení so zmluvnými podmienkami, s ktorými sa žalovaní oboznámili sú tieto hodnoty vyjadrené. Zároveň uviedol, že splátky sú splatné v zmysle čl. 6 bod 6.2 Zmluvných podmienok do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci a v zmysle čl. 6 Zmluvných podmienok je prvá splátka splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak. Uzavretá zmluva v spojení so zmluvnými podmienkami tak preukazuje, že termín konečnej splatnosti so splácaním po dobu 96 mesiacov pripadal na dátum 20.06.2019. Vo vzťahu k dobe trvania spotrebiteľského úveru uviedol, že v prípade riadneho splácania poskytnutého úveru je doba trvania zmluvy 96 mesiacov pripadajúcich

na riadne predpísané zmluvné splátky. Žalovaní boli prostredníctvom parametrov zmluvy s uvedenými skutočnosťami oboznámení a tak mali vedomosť o dobe trvania úveru ako aj o termíne konečnej splatnosti. Vo vzťahu k určenej RPMN uviedol, že táto je v zmluve riadne uvedená pričom súčasťou zmluvných podmienok je aj vzorec na jej výpočet s uvedením všetkých relevantných parametrov. Ďalej uviedol, že zo strany žalovaných mu bola adresovaná žiadosť o poskytnutie pôžičky. Súčasťou uvedenej žiadosti boli aj Podmienky k zmluve o poskytnutí pôžičky v sume 9.500,- Eur, kde boli základné náležitosti zmluvy doplnené o hodnoty RPMN a výšku mesačnej splátky. Uvedená žiadosť bola zo strany žalobcu posúdená a schválená v rozsahu, kde žalovaným bola poskytnutá pôžička 5.000,- Eur pri výške mesačnej splátky 90,40 Eur. Žalovaní boli s uvedenými parametrami schválenia riadne oboznámení, o čom svedčia aj vykonané čiastkové úhrady v zmluvne predpísanej a schválenej výške. Pokiaľ došlo k schváleniu prijatej žiadosti žalovaných v inom rozsahu než pôžičku požadovali, nejedná sa tak o nový návrh. V danom prípade ide o posúdenie platobnej schopnosti, na základe ktorého za účelom riadneho splácania pôžičky môže dôjsť k schváleniu v zníženom rozsahu. Pôvodný žalobca bol toho názoru, že úroková sadzba a suma poskytnutej pôžičky sú v zmluve uvedené správne, nakoľko pri počte splátok 96 a mesačnej splácanej splátke v sume 90,40 Eur je výsledná celková suma pôžičky 8.678,4 Eur a celkové náklady spotrebiteľa predstavujú sumu 3.678,40 Eur presne tak, ako je to uvedené v zmluve. Pokiaľ by bol súd názoru, že odplata nie je jednoznačne vyjadrená, žalobca má minimálne nárok na vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov, ktoré ako žalovaní uvádzajú, nateraz neboli v celosti splatené. Vo vzťahu k platnosti uzatvorenej zmluvy uviedol, že zmluva bola riadne podpísaná oboma zmluvnými stranami. V zmysle uvedeného tak boli splnené základné zákonné predpoklady pre platnosť právneho úkonu. Žalovaní rovnako tak neboli k podpisu zmluvy žiadnym spôsobom nútení a túto nepodpísali pod nátlakom. Na základe uvedených skutočností pôvodný žalobca navrhol súdu, aby vyhovel podanej žalobe v zmysle žalobného petitu a priznal mu právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

6. Uznesením č.k. 21Csp/42/2020-189 zo dňa 15.06.2021 súd pripustil, aby na miesto pôvodného žalobcu vstúpila do konania spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o.

7. Žalovaní v ich duplike zo dňa 06.07.2021 zotrvali na skutočnostiach uvedených v ich vyjadreniach k žalobe.

8. V priebehu konania žalovaný 1/ dňa 31.10.2021 zomrel, pričom Okresný súd Dunajská Streda uznesením č.k. 15D/155/2021-29, Dnot 283/2021 zo dňa 24.02.2022 potvrdil dedičstvo jedinému dedičovi W. Q., t.j. žalovanej 2/.

9. Žalobca vo svojom podaní, doručenom súdu dňa 11.01.2023 zotrval na názore, že zmluva o poskytnutí pôžičky spĺňa všetky náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluvnými stranami bola riadne podpísaná vrátane všeobecných obchodných podmienok a neobsahuje žiadne neprijateľné zmluvné podmienky alebo dojednania. Vyjadril sa k dojednanej odplate, ktorú považoval za primeranú, dojednanú v súlade so zákonom a dobrými mravmi. Ďalej mal za to, že na súde uplatnený nárok nie je premlčaný, a to ani z časti. Žalovaní boli dňa 26.10.2017 formou predžalobnej upomienky vyzvaní na zaplatenie splátky splatnej v mesiaci august 2017. Zároveň boli upozornení, že v opačnom prípade veriteľ pristúpi k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Nakoľko zo strany žalovaných k úhrade omeškanej splátky neprišlo, veriteľ pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru a to pre nezaplatenú splátku splatnú dňa 20.08.2017. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru bolo žalovaným zaslané 23.12.2017. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že dňa 21.08.2017 začala plynúť premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 20.08.2020. Žaloba bola súdu doručená 28.07.2020 a teda nárok nie je premlčaný.

10. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 06.07.2023 uviedol, že výška dosahujúceho čistého mesačného príjmu žalovaných v čase podpisu úverovej zmluvy bola postačujúca na plnenie si povinností žalovanými vyplývajúcich z úverovej zmluvy. Žalovaní žiadnym spôsobom neinformovali právneho predchodcu žalobcu o zmene finančných pomerov, ktoré by im znemožnili riadne splácanie poskytnutého úveru. Rovnako zo strany žalovaných nebola prednesená žiadosť o prípadné zníženie mesačnej splátky. Povinnosť veriteľa nahliadať do registrov údajov o spotrebiteľských úveroch a následne posudzovať poskytovanie spotrebiteľských úverov na základe získaných informácií bol do zákona o spotrebiteľských úveroch začlenený až novelou zákona č. 35/2015 Z.z. s účinnosťou od 01.04.2015. Zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzatvorená 16.06.2011.

11. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 12.07.2023, na ktoré sa právny zástupca žalobcu nedostavil, avšak svoju neúčast' vopred ospravedlnil a navrhol, aby súd rozhodol bez účasti žalobcu a jeho právneho zástupcu. Splnomocnená zástupkyňa žalovanej uviedla, že sa pridrižiava všetkých doterajších písomných vyjadrení. Osobitne poukázala na to, že v zmluve je uvedená iná výška RPMN ako na splátkovom kalendári. Žalovaným nebolo doručené vyhlásenie o okamžitej splatnosti, pričom žalobca nepreukázal spôsob doručenia tohto oznámenia. Súčasne poukázala na vyjadrenie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré posudzovalo predmetnú zmluvu a listom zo dňa 09.06.2018 oznámilo neprijateľné zmluvné podmienky, a teda, že predmetná zmluva sa dá považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Zmluva nebola zaslaná žalovaným v úplnej podobe, pričom v predmetnej zmluve sú aj viditeľné chyby. V prípade, že veriteľ prijal plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok, ako aj s poukazom na to, že je zmluva bezúročná a bez poplatkov, navrhla, aby súd vydal rozsudok, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému 1.629,40 Eur titulom bezdôvodného obohatenia, nevyhovel žalobe a priznal žalovanej 2/ náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

12. Dňa 28.09.2023 žalovaná 2/ doručila súdu podanie označené ako vzájomná žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorým žiadala, aby súd zaviazal Všeobecnú úverovú banku, a.s. na zaplatenie sumy 1.629,40 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.629,40 Eur od 17.02.2016 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

13. Na pojednávaní konanom dňa 20.11.2023 splnomocnená zástupkyňa žalovanej 2/ uviedla, že berie vzájomnú žalobu v celom rozsahu späť a žiadala konanie v tomto rozsahu zastaviť. Vo svojej záverečnej reči žiadala, aby súd prijal záver, že úver je bezúročný a bez poplatkov a súčasne žalobcu zaviazal k náhrade trov konania v rozsahu 100 %.

14. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami (uvedené v bode 3.), vyjadreniami žalovaných k žalobe s prílohami, replikou, návrhom na zmenu strany sporu na strane žalobcu, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 03.02.2021, žiadosťou o postúpenie a prevod zo dňa 28.01.2021, uznesením Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 21Csp/42/2020-189 zo dňa 15.06.2021, duplikou žalovaných, uznesením Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 15D/155/2021-29, Dnot 283/2021 zo dňa 24.02.2022, vyjadrením žalobcu zo dňa 11.01.2023 a jeho prílohami, vyjadrením žalobcu zo dňa 06.07.2023 a jeho prílohami, vyjadrením žalovanej 2/ predloženým na pojednávaní dňa 12.07.2023 a jeho prílohami, zápisnicou z pojednávania zo dňa 12.07.2023, podaním žalovanej zo dňa 29.09.2023 a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

15. Dňa 16.06.2011 pôvodný žalobca, Všeobecná úverová banka, a.s. a žalovaní 1/ a 2/ uzatvorili zmluvu o pôžičke, na základe ktorej im bola poskytnutá pôžička vo výške 5.000,- Eur. Pôžičku boli žalovaní povinní splácať v mesačných splátkach (v počte 96) po 90,40 Eur. Celkové náklady v zmysle zmluvy činili sumu 3.678,40 Eur. Ročná úroková sadzba bola 15,81 % a RPMN 15,81 %. Z dôvodu, že žalovaní prestali uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas, pôvodný žalobca dňa 19.12.2017 zosplatnil úver. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávky mala byť pohľadávka postúpená na žalobcu.

16. Súd vec právne posúdil podľa nasledovných ustanovení:

Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veiteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a), b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

Podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ postúpi práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere na tretiu osobu vrátane vzájomného započítania pohľadávok, postupuje sa podľa Občianskeho zákonníka.

Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 144 CSP, žalobca môže vziať žalobu späť.

Podľa § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 62 CSP ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

Podľa § 63 ods. 1 CSP ak účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd posúdi podľa povahy veci, či má konanie zastaviť alebo prerušiť alebo či môže v ňom pokračovať.

17. Vzhľadom na to, že žalovaný 1/ dňa 31.10.2021 zomrel, pričom Okresný súd Dunajská Streda uznesením č.k. 15D/155/2021-29, Dnot 283/2021 zo dňa 24.02.2022 potvrdil dedičstvo žalovanej 2/ ako jedinej dedičke, súd konanie voči žalovanému 1/ zastavil (výrok I.).

18. Na základe vykonaného dokazovania súd mal preukázať, že dňa 16.06.2011 došlo medzi pôvodným žalobcom a žalovanými 1/ a 2/ k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a zákona č. 129/2010 Z.z. vyplýva, že predmetný vzťah je spotrebiteľskou zmluvou, pretože pôvodný žalobca zmluvu uzavrel v rámci svojej podnikateľskej činnosti a vystupoval v nej ako dodávateľ a žalovaní ako spotrebiteľia. Žalobca odvodzuje svoje právo od zmluvy, ktorú žalovaní uzatvorili s jeho právnym predchodcom. Túto pohľadávku voči žalovaným mal získať na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok, teda žalobca nebol pôvodným veriteľom pohľadávky, ale veriteľom sa mal stať až na základe zmluvy o postúpení pohľadávky.

19. Súd sa v prvom rade považoval za potrebné vysporiadať s otázkou aktívnej legitímácie žalobcu, teda či sa môže domáhať zaplatenia peňažnej pohľadávky od žalovanej 2/. Aktívnu legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existencie tvrdeného práva na strane žalobcu alebo pasívnej existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovanej je imanentnou súčasťou súdneho konania (porovnaj aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009). Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu aj v prípade, že ju žiadna zo strán nenamieta. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia, týmto nositeľom nie je.

20. Na postúpenie pohľadávky pri bankových úveroch je potrebné rešpektovať ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách v znení platnom ku dňu postúpenia pohľadávky, ktoré poskytuje dlžníkom zákonnú ochranu pred zhoršením ich situácie v záväzkovo-právnom vzťahu k úveru, lebo vyžaduje písomnú výzvu banky klientovi, ktorý nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní je v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku. Žalobca v konaní predložil predžalobnú upomienku, ktorou jeho právny predchodca upozornil na nedoplatok žalovanú a následne oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Žalobca teda nepredložil súdu výzvu, ktorá by bola zaslaná a doručená žalovanej 2/, kedy by napriek doručeniu tejto výzvy bola žalovaná 2/ nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splatením čo i len časti svojho peňažného záväzku. Ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách stanovuje podmienky, za ktorých môže banka aj bez súhlasu klienta postúpiť svoju pohľadávku na inú osobu, čo výkladom a contrario znamená, že ak podmienky uvedené v tomto ustanovení splnené nie sú, banka postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže. Postúpenie pohľadávky bankou bez splnenia podmienok uvedených v § 92 ods. 8 Zákona o bankách je potrebné považovať za konanie v rozpore so zákonom a takýto úkon je absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pričom na absolútnu

neplatnosť právneho úkonu má súd povinnosť prihliadať ex offo (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp/40/2022 zo dňa 01.03.2023).

21. Keďže v danej veci bola pôvodným žalobcom Všeobecná úverová banka, a.s., ktorá postúpila svoju pohľadávku zo spotrebiteľskej zmluvy uzavretej so žalovanými na súčasného žalobcu, súd zisťoval, či boli pri postúpení pohľadávky dodržané podmienky ustanovené zákonom o bankách, teda či postúpenie pohľadávky bolo platné. Pokiaľ by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 (prvá veta) zákona o bankách, pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vylúčené. V prípade, ak dôjde k postúpeniu takejto pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť. Ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyžaduje špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené prípade postúpenia čo len časti pohľadávky banky na tretiu osobu. Vyžaduje sa preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi a dlžníkovo následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Žalobca, ktorému bola na základe zmluvy o postúpení pohľadávky postúpená pohľadávka bankou, je povinný preukázať, že banka klienta písomne vyzvala na splnenie záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splnením svojho záväzku minimálne 90 dní. Splnenie týchto zákonných predpokladov sa vyžaduje z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nie je zachovaná možnosť dohľadu a dozoru Národnej banky Slovenska ako centrálnej banky.

22. Písomná výzva banky t.j. výzva vyhotovená bankou v danom prípade žalobcom predložená nebola. Súd konštatuje, že žalobca počas konania nepredložil inú výzvu ako predžalobnú upomienku zo dňa 26.10.2017, po ktorej nasledovalo oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 23.12.2017. Súd podporne poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31.03.2022, v zmysle ktorého za výzvu podľa ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách sa predpokladá výlučná a samostatná písomná výzva banky, že je klient v omeškaní so splnením čo i len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu ani inej písomnosti charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Žalobca teda počas celého konania nepredložil súdu samostatnú výzvu, ktorou by žalovaná bola vyzvaná na splatenie pohľadávky a zároveň bola následne nepretržite v omeškaní dlhšie ako 90 dní. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný.

23. Ďalšie argumenty žalobcu (ako aj žalovanej 2/) považoval súd pre rozhodnutie vo veci za nerozhodné, bez potreby sa s nimi osobitne vysporiadavať. Podľa konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené medzi stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, pripomienku, ale je nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napr. rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II ÚS 251/04, III. ÚS 209/09 a pod.).

24. Vzhľadom na nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcu, súd žalobu zamietol v celom rozsahu (výrok II.).

25. V priebehu konania žalovaná 2/ predložila súdu vzájomnú žalobu, ktorú následne na pojednávaní dňa 20.11.2023 vzala späť v celom rozsahu. Z uvedeného dôvodu súd konanie o vzájomnej žalobe žalovanej 2/ zastavil. Súd poznamenáva, že takto postupoval aj bez súhlasu žalobcu, keďže doplnená, kvalifikovaná vzájomná žaloba žalobcovi nebola doručená, a preto jeho súhlas so späťvzatím vzájomnej žaloby sa nevyžadoval (výrok III.).

26. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej 2/ ako strane, ktorá mala v konaní plný úspech, súd priznal nárok na plnú náhradu trov konania voči žalobcovi. O výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením v lehote do 60 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Dunajská Streda. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trnave.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. V odvolaní sa popri uvedených všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 ods. 1 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.